

František Foltýn

Památné stromy na území CHKO Pálava

Za památné stromy, jejich skupiny nebo stromořadí jsou zpravidla vyhlášovány dřeviny vynikající svým vzrůstem, věkem, významné krajinné dominanty, zvláště ceněné nepůvodní druhy dřevin anebo stromy, které jsou památníky historických událostí.

Legislativní rámec vyhlásování památných stromů

Oprávnění pro vyhlásování mimořádně významných stromů, jejich skupin, stromořadí a ochranných pásem za stromy památné ve smyslu stávajících ustanovení § 46, § 55 odst. 1 a 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění, (dále jen ZOPK) a jeho prováděcí vyhlášky zákona č. 395/1992 Sb., mají podle § 76 odst. 2 písm. b) a odst. 3 a 4 ZOPK pověřené obecní úřady a magistráty statutárních měst, na území chráněných krajinných oblastí a národních parků jsou to v souladu s § 78 ZOPK správy těchto zvláště chráněných území. Vyhlášení má formu správního rozhodnutí příslušného úřadu či správy. Při posuzování hodnoty památných stromů se bere na zřetel především jejich vzrůst, historický význam, zdravotní stav, životaschopnost a ohroženost v daných podmínkách.

Správní řízení k vyhlášení památného stromu je možné zahájit z iniciativy příslušného úřadu, na návrh vlastníka nebo kterékoli další osoby. Vlastnictví stromu se určuje od vlastnictví pozemku, na němž dřevina roste. Vlastník stromu navrženého na strom památný by měl být obeznámen se všemi okolnostmi, které souvisejí s vyhlášením. Ve velké většině případů není vlastník vyhlášením stromu nijak omezen. Naopak, na zásahy a ošetření památného stromu lze získat finanční příspěvky od státu. Další subjekty, které se mohou k podmínkám vyhlášení vyjadřovat, jsou vlastníci pozemků, na nichž se vyhláší ochranné pásmo památného stromu, dotčené orgány státní správy a občanská sdružení, pokud se k řízení přihlásí.

Podle ustanovení § 46 ZOPK je zakázáno památné stromy poškozovat, ničit a rušit v přirozeném vývoji a jejich ošetřování je možné provádět jen se souhlasem orgánu, který ochranu vyhlásil. Je-li třeba památné stromy zabezpečit před dalšími škodlivými vlivy z okolí, vymezí orgán ochrany přírody ochranné pásmo, ve kterém lze nedovolené činnosti provádět pouze s předchozím souhlasem tohoto orgánu. Pokud tak orgán neučiní, je ochranné pásmo stanoveno automaticky jako kruh o poloměru desetinásobku průměru kmene ve výšce 130 cm nad zemí. V tomto pásmu není dovolena žádná škodlivá činnost jako například výstavba, terénní úpravy, odvodňování, chemizace. Vydávání souhlasu k ošetřování památných stromů, provádění činností v jejich ochranném pásmu, povolování výjimek z uvedených zákazů pak přísluší tomu orgánu ochrany přírody, který ochranu památných stromů, jejich skupin nebo stromořadí vyhlásil. Po vyhlášení jsou památné stromy zaevidovány v ústředním seznamu ochrany přírody a označeny dle § 11 písm. f) prováděcí vyhlášky ZOPK č. 60/2008 Sb. tabulí s malým státním znakem doplněnou o tabulku s textem „památný strom“.

Historie vyhlásování památných stromů v Mikulově

První aktivity směřující k legislativní ochraně významných stromů lze na území Chráněné krajinné oblasti Pálava zaznamenat na počátku sedmdesátých let 20. století. V tomto období byla v rámci ochrannářského mapování vytvořena základní evidence významnějších alejí, byly vyhledány a zaevidovány stromy mimořádných dimenzí a několik vzrostlých jedinců regionálně vzácných dřevin. Na základě tohoto podkladu byl v osmdesátých letech připraven návrh k vyhlášení některých vybraných stromů a stromořadí za „chráněné státem“ v souladu s tehdejší legislativou. V roce 1992 byl přijat zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve kterém je kromě obecní ochrany všech nelesních dřevin věnována také zvláštní kapitola ochrany památných stromů. K zajištění legislativní

ochrany význačných stromů podle tohoto zákona přistoupil Městský úřad Mikulov na území města v roce 2004 dle tehdejších kompetencí vyhlášením tří památných stromů: **pavlovnie plstnaté** (*Pawlonia tomentosa*) a **lípy velkolisté** (*Tilia platyphylla*) v ulici Vrchlického v blízkosti Dietrichsteinské hrobky a dále **lípy srdčité** (*Tilia cordata*) v ulici Brněnská v areálu dvora bývalé Dřevony, dnes v soukromé zahradě.

V roce 2005 došlo novelou zákona k převodu kompetencí k památným stromům na území chráněných krajinných oblastí a národních parků z pověřených obcí na správy těchto území, v našem regionu tedy na Správu CHKO Pálava. Správa provedla podrobnou revizi původního seznamu stromů, při které byl posuzován zejména jejich aktuální zdravotní stav a vhodnost zajištění jejich zvláštní legislativní ochrany. Na základě této revize byl vyhlášen **platan javorolistý** (*Platanus x hispanica*) v katastru města Mikulova v ulici U platanu a **jeřáb oskeruše** (*Sorbus domestica*), kterou lze najít na okraji lesního porostu mezi obcemi Pavlov a Dolní Věstonice. K další vlně vyhlásování památných stromů došlo v roce 2011 na základě žádosti obcí Klentnice a Horní Věstonice, kdy byly vyhlášeny **dvě lípy srdčité** (*Tilia cordata*), nacházející se v blízkosti sochy sv. Jana Nepomuckého v Klentnici a kostela sv. Rosalie v Horních Věstonicích.

Správa také odborně spolupracuje při posuzování a vyhlásování památných stromů mimo území CHKO. Jako příklad můžeme uvést vyhlášení skupiny památných stromů v roce 2012, **osmi dubů letních** (*Quercus robur*) – Dolnověstonické duby, nacházející se v lokalitě někdejší velkomoravské osady zvané „Vysoká zahrada“ u obce Dolní Věstonice, jen několik desítek metrů za hranici CHKO Pálava.

Kromě těchto památných stromů se vyskytuje na území CHKO Pálava řada jedinců zvláštních svým tvarem či jiným způsobem zajímavých, které dosud nedosahují parametrů stromů památných. Většinou se jedná o dřeviny rostoucí v zastavěném území obcí. Vhodnými stromy k vyhlášení za památné se jeví být **lípa srdčitá** (*Tilia cordata*) u kostela v obci Perná, mohutný **dub letní** (*Quercus robur*) v blízkosti areálu bývalé hasičské zbrojnice a **dub zimní** (*Quercus petraea*) v parku u hřbitova v Mikulově či **lípa velkolistá** (*Tilia platyphylla*) u kapličky pod Děvinem na katastru Dolních Věstonic.

V lesních porostech je výskyt mohutnějších stromů vzhledem k několikageneračnímu pěstování pařežin poměrně vzácný. I tam však lze najít některé vzrostlejší exempláře, které by si legislativní ochranu jistě zasloužily, aby zůstaly ve své majestátnosti zachovány pro budoucí generace. Výjimečné stromy se nacházejí také ve stávajících maloplošně zvláště chráněných územích, např. v NPR Děvín-Kotel-Soutěska, NPR Tabulová, NPR Křivé jezero. U těchto jedinců je již uplatňována ochrana v rámci režimu chráněného území, a proto není nutné tyto stromy ještě zvláště vyhlášovat.

Péče o památné stromy

Cílená ochrana význačných stromů je tedy na území CHKO praktikována až od roku 2004. K dnešnímu dni je zde evidováno celkem sedm památných stromů. Jsou to: **Platan javorolistý**, **Věstonická oskeruše**, **Lípa na Brněnské**, **Lípa u hrobky**, **Pavlovnie plstnatá**, **Klentnická lípa sv. Jana Nepomuckého** a **Svatofloriánská lípa**.

V letech 2009–2010 provedla Agentura ochrany přírody a krajiny ČR celkovou revizi stavu památných stromů na celém území ČR. Všechny památné stromy byly prověřeny a zaměřeny v terénu, dendrologické parametry byly aktualizovány. Zjištěné údaje jsou vedeny v průběžné evidenci „Odborná databáze památných stromů“ v rámci Ústředního seznamu ochrany přírody (ÚSOP). Výsledky z revize jsou dále využívány pro aktualizaci evidence stavu stromů, pro zhodnocení jejich vývoje a zpracovávání návrhů jejich ošetření. Dlouhodobým cílem péče je zachování a ochrana stávajících památných a významných stromů v dobrém zdravotním, bezpečném a estetickém stavu a případné vyhlášení dalších vhodných jedinců za památné stromy.

Z památných stromů v CHKO Pálava je zvýšená péče a pozornost v poslední době věnována **Pavlovnii plstnaté**, která vzhledem ke svému taxonu a umístění vykazuje

známky postupujícího snižování vitality. Je zřejmá rozsáhlá vnitřní hniloba kmene a kosterních větví, zjištěna je přítomnost dutiny při bázi kmene. Strom je pravidelně a odborně ošetřován. Práce provádí certifikovaná arboristická firma. Na podzim v roce 2013 byla opakovaně provedena tahová zkouška, kterou bylo ověřeno, že statika a stabilita stromu dosud vyhovují všem normovým zatížením. Při setrvalé tendenci snižování vitality stromu však Správa do budoucna uvažuje o zrušení jeho ochrany.

Pozn. autora: V květnu 2015 byl vyhlášen dub letní (*Quercus robur*), nacházející se v blízkosti areálu bývalé hasičské zbrojnice v Mikulově, za památný strom s názvem **Dub u sv. Jana Nepomuckého**.

Platan javorolistý (foto archiv Správy CHKO Pálava)

Charakteristiky a popis jednotlivých stromů

• PLATAN JAVOROLISTÝ

Kód ÚSOP: 101021

Druh: platan javorolistý (*Platanus hispanica*)

Vyhlásil: Správa CHKO Pálava dne 30. 3. 2005

Parcela: 401 k. ú. Mikulov na Moravě

Nadmořská výška: 224 m n. m.

Obvod: 530 cm

Výška: 32 m

Stáří (cca): 165 let

• Popis lokality:

Strom roste na ploše malé parkové úpravy na křižovatce ulic Pod platanem a Vídeňské v těsné blízkosti frekventované silniční komunikace. Část kořenového systému s velkou pravděpodobností zasahuje i pod tuto komunikaci.

• Údaje o historickém významu:

Dle dostupných historických podkladů byl mikulovský platan vysazen na místě zahrady na průčelí domu patřícího rodu Dietrichsteinů. U silnice vedle stromu se nachází jeden z původně nejvydatnějších mikulovských pramenů, tzv. Herringbrunnen, který je dodnes činný.

• Zdravotní stav:

Zdravotní stav je velmi dobrý. Koruna je pravidelná, bez prosychajících větví a viditelných poškození. Kmen stromu nejeví známky mechanického poškození, napadení houbami nebo vnitřní hniloby. Přítomnost vodního zdroje vysvětluje výbornou vitalitu stromu a mohutnost jeho vzrůstu.

• Provedená ošetření a zásahy:

2008 – odstranění suchých větví a zvýšení průjezdného profilu nad komunikací

2013 – odstranění dvou suchých větví

• VĚSTONICKÁ OSKERUŠE

Kód ÚSOP: 101022

Druh: jeřáb oskeruše (*Sorbus domestica*)

Vyhlásil: Správa CHKO Pálava dne 16. 3. 2005

Parcela: 770 k. ú. Dolní Věstonice

Nadmořská výška: 252 m n. m.

Obvod: 320 cm

Výška: 18 m

Stáří (cca): 125 let

• Popis lokality:

Strom roste v zapojeném okraji lesního porostu nad viniční tratí mezi obcemi Pavlov a Dolní Věstonice. Na okraj lesa navazuje starý sad ovocných dřevin (cca 80 let), který byl vzhledem k mohutnosti oskeruše založen pravděpodobně v mnohem pozdější době. Dříve byl strom soliterní dřevinou.

• Údaje o historickém významu:

V současné době nejsou k dispozici dostatečně věrohodné záznamy o výsadbě stromu ani dalších skutečnostech. Jedná se o vzácný druh dřeviny, který se postupně vytrácí. Tento exemplář je výjimečný svým vzrůstem, věkem i velmi dobrým zdravotním stavem. Stáří stromu je odhadnuto ve srovnání s podobnými stromy na odpovídajících lokalitách (Bílé Karpaty, Slovácko).

• Zdravotní stav:

Zdravotní stav stromu je dobrý. Vitální jedinec, v minulosti solitér, bez viditelného mechanického poškození, koruna kulovitá, pravidelná, na kmenech nejsou patrné známky

Věstonická oskeruše (foto archiv Správy CHKO Pálava)

Lípa na Brněnské (foto archiv Správy CHKO Pálava)

napadení dřevokaznými houbami. Tlaková vidlice hlavního větvení je potencialem rizikovým místem pro vznik trhlin a vstup patogenů.

• **Provedená ošetření a zásahy:**

Za účelem zlepšení zdravotního stavu stromu bylo po dohodě s vlastníkem přistoupeno k postupnému odstraňování náletových dřevin v okolí stromu a jeho uvolňování ze zapojeného porostu.

2007 – odstranění náletových dřevin v těsné blízkosti kmene stromu (do vzdálenosti 3 m)

2008 – odstranění náletových dřevin z části ochranného pásma (3–6 m)

2009 – odstranění náletových dřevin z ochranného pásma (do vzdálenosti 10 m)

2011 – prosvětlení koruny, zdravotní řez

2012 – stabilizace tlakové vidlice uchycením třech kusů bezpečnostních vazeb v koruně stromu

• **LÍPA NA BRNĚNSKÉ**

Kód ÚSOP: 101023

Druh: lípa srdčitá (*Tilia cordata Mill.*)

Vyhlásil: Městský úřad Mikulov dne 14. 7. 2004

Parcela: 2269/5 k. ú. Mikulov na Moravě

Nadmořská výška: 234 m n. m.

Obvod: 240 cm

Výška: 19 m

Stáří (cca): 150–200 let

• **Popis lokality:**

Strom se v současné době nachází v soukromé zahradě za rodinným domem v ulici Brněnská, místo bylo dříve součástí areálu podniku Dřevona.

• **Údaje o historickém významu:**

Strom byl vysazen na místě hospodářského dvorce, aby bylo zviditelněno označení vstupu do města na příjezdu císařskou silnicí od Brna. Dříve byl pravděpodobně součástí lipové aleje, která lemovala tuto příjezdovou silnici.

• **Zdravotní stav:**

Zdravotní stav stromu je dobrý. Strom zareagoval na odstranění náletových dřevin a terénní úpravy v jeho blízkosti při přípravě pozemků a realizaci stavebních prací v letech 2005–2010 dočasným snížením vitality zvýšeným prosycháním koruny a „pouštěním větvi“. Provedením zdravotního řezu s částečnou redukcí koruny došlo ke stabilizaci zdravotního stavu stromu, nyní dochází k jeho postupné regeneraci. Strom je nadále dostatečně vitální a má dobrou perspektivu dalšího růstu.

• **Provedená ošetření a zásahy:**

2012 – částečná redukce koruny a zdravotní řez

• **LÍPA U HROBKY**

Kód ÚSOP: 101024

Druh: lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos Scop.*)

Vyhlásil: Městský úřad Mikulov dne 14. 5. 2004

Parcela: 3284/1 k. ú. Mikulov na Moravě

Nadmořská výška: 238 m n. m.

Obvod: 245 cm

Výška: 14 m

Stáří (cca): 100 let

• **Popis lokality:**

Strom se nachází v městské památkové rezervaci za Dietrichsteinskou hrobkou uprostřed zatravněného ostrůvku mezi komunikacemi v blízkosti hradební zdi.

• **Údaje o historickém významu:**

Strom byl vysazen po první světové válce okrašlovacím spolkem města Mikulova jako symbol nového období míru.

• **Zdravotní stav:**

Zdravotní stav stromu je velmi dobrý. Koruna je pravidelná, hustá, strom kvete a plodí, semena klíčivá. Není zjištěna přítomnost dřevokazných hub.

• **Provedená ošetření a zásahy:**

2008 – odstranění suchých větví a zvýšení průjezdného a podchodzího profilu

Lípa u hrobky (foto archiv Správy CHKO Pálava)

- **PAVLOVIE PLSTNATÁ**

Kód ÚSOP: 101025

Druh: pavlovnice plstnatá (*Paulownia tomentosa*)

Vyhlásil: Městský úřad Mikulov dne 14. 5. 2004

Parcela: 3284/1 k. ú. Mikulov na Moravě

Nadmořská výška: 238m n. m.

Obvod: 240 cm

Výška: 13 m

Stáří (cca): 100 let

- **Popis lokality:**

Strom se nachází v městské památkové rezervaci vedle Dietrichsteinské hrobky v zatravněné části v ulici Vrchlického u galerie Konvent.

- **Údaje o historickém významu:**

Strom byl vysazen po první světové válce okrašlovacím spolkem města Mikulova jako symbol nového období míru. Důvodem vyhlášení stromu byl jeho estetický význam dotvářející místo památkové rezervace a také jako sbírkový exotický druh dřeviny.

Pavlovnice plstnatá (foto archiv Správy CHKO Pálava)

- **Zdravotní stav:**

Zdravotní stav stromu je v posledních letech výrazně zhoršený, proto je pravidelně sledován. Vzhledem k charakteru dřeviny (krátkověká, rychle rostoucí) dochází k postupujícímu snižování vitality. Byla zjištěna rozsáhlá hniloba kmene s vnitřní dutinou. V kosterní větvi je pozorováno pravidelné hnízdění včel. Zřejmě je také dutina při bázi kmene, zjištěna byla také přítomnost dřevokazných hub (václavka, šupinovka). Strom je pravidelně odborně ošetřován, jsou odstraňovány suché větve a větve napadené hnilobou. Práce provádí certifikovaná arboristická firma. Na podzim v roce 2013 byla provedena opakovaná tahová zkouška, kterou bylo ověřeno, že statika a stabilita stromu dosud vyhovují všem

normovým zatížením. Při setrvalé tendenci snižování vitality Správa do budoucna uvažuje o zrušení ochrany tohoto památného stromu.

• **Provedená ošetření a zásahy:**

2008 – zdravotní řez, odstranění suchých větví z koruny stromu

2010 – zdravotní řez, instalace vazby mezi kosterními větvemi

2011 – zdravotní řez

2012 – odstranění vazby a rizikové kosterní větve zasahující nad komunikaci

2013 – tahové zkoušky z důvodu podezření na narušení statiky stromu (strom vyhověl)

2014 – zdravotní řez

• **KLENTNICKÁ LÍPA SV. JANA NEPOMUCKÉHO**

Kód ÚSOP: 105744

Druh: lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos Scop.*)

Vyhlásil: Správa CHKO Pálava dne 13. 6. 2011

Parcela: 397 k. ú. Klentnice

Nadmořská výška: 332 m n. m.

Obvod: 400 cm

Výška: 16 m

Klentnická lípa sv. Jana Nepomuckého (foto archiv Správy CHKO Pálava)

- **Popis lokality:**

Strom se nachází uprostřed zatravněné plochy trojúhelníkového tvaru poblíž sochy sv. Jana Nepomuckého v Klentnici. Tato plocha je vymezena odstavným parkovištěm v blízkosti silnice II. třídy č. 420 (S–J hrana), místní komunikací vedoucí do areálu organizace Srdce v domě (J–V hrana) a pěším nezpevněným chodníkem (S–V hrana).

- **Údaje o historickém významu:**

Strom byl vysazen v roce 1791 při instalaci sochy sv. Jana Nepomuckého na místě zaniklé kaple sv. Jiří. Původně zde byly vysazeny dvě lípy, z každé strany kaple, na mapě z roku 1879 jsou zakresleny ještě oba stromy. Kdy zanikla druhá lípa, se nepodařilo zjistit (zdroj K. Janík, kronikář obce Klentnice).

- **Zdravotní stav:**

Vitální jedinec, koruna kulovitá, nepravidelná, bez prosychajících větví, strom pravidelně kvete a plodí. Na východní straně došlo v minulosti k odlomení kosterní větve a části kmene, kde se nyní nachází dutina, ve které je zvýšený výskyt dřevokazných hub. Zdravotní stav stromu je mírně zhoršený. Báze kmene je bez viditelného poškození. Do budoucna je nutné staticky zajistit jižní kosterní větev a zabránit jejímu odlomení, může zde hrozit rozlomení celého kmene.

- **Provedená ošetření a zásahy:**

Strom byl v minulosti pravděpodobně pěstován řezem na hlavu. Jsou patrné dvě úrovně sekundárního větvení. První úroveň tvořily mohutné kosterní větve průměru cca 40 cm v orientaci směrově růžice, do současné doby se zachovala pouze větev na jižní straně. Z této úrovně se důsledkem odlomení kosterních větví v těchto rozsáhlých ranách začala šířit vnitřní hniloba. Vzhledem k taxonu má strom i nadále potenciál dalšího růstu a obnovy.

2009 – zdravotní řez s instalací vazby v koruně stromu

2011 – redukční řez a zvýšení podchozího profilu, sanace a zakrytí dutiny, obnova vazeb

2014 – sanace dutiny po severní kosterní větvi, zkrácení západní větve

- **SVATOFLORIÁNSKÁ LÍPA**

Kód ÚSOP: 105804

Druh: lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos Scop.*)

Vyhlásil: Správa CHKO Pálava dne 20. 12. 2011

Parcela: 2551/1 k. ú. Horní Věstonice

Nadmořská výška: 199 m n. m.

Obvod: 245 cm

Výška: 12 m

Stáří (cca): 120 let

- **Popis lokality:**

Strom se nachází na návsi v těsné blízkosti sochy sv. Floriana nedaleko místní fary a kostela sv. Rosalie. Dřevina roste v prostoru místní komunikace uprostřed zatravněného ostrůvku v centru obce Horní Věstonice.

- **Údaje o historickém významu:**

Strom byl vysazen 31. července roku 1895 duchovním otcem J. Mahrem u příležitosti první sloužené svatě mše místního duchovního F. Halbedla (zdroj kronika obce).

- **Zdravotní stav:**

Zdravotní stav stromu je dobrý. Vitální jedinec, koruna košatá, pravidelná bez prosychajících větví, na kmenech nejsou patrné známky napadení hmyzem a houbami. Báze kmene bez viditelného poškození. V místě nasazení koruny byly v minulosti odřezány tři větve z důvodu zprůjezdnění sousedící komunikace, po tomto zásahu vznikly dutiny, které byly zalaty betonem – pletivo kalusu je zdravé a dutiny jsou před zacelením.

- **Provedená ošetření a zásahy:**

V minulosti byl prováděn výchovný řez z důvodu zachování a uvolnění vedení vysokého napětí a zvýšení průjezdného profilu nad komunikací. V rámci těchto zásahů byly

Svatofloriánská lípa (foto archiv Správy CHKO Pálava)

realizovány také zdravotní řezy. Od vyhlášení stromu za památný (v roce 2011) nebylo nutné provádět další zásahy.

Literatura

Plán péče o CHKO Pálava 2006–2015 (rozborová i návrhová část včetně příloh) platný ze dne 31. 12. 2005.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění.

Vyhláška MŽP č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Vyhláška č. 60/2008 Sb., o plánech péče, označování a evidenci území chráněných podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

REŠ, B. – ŠTĚRBA, P. 2010: Památné stromy. Metodika, Praha.

web:

Památné stromy [online]. Dostupné na <http://palava.ochranaprirody.cz/ochrana-prirody/pamatne-stromy> [cit. 7. dubna 2015].

Plán péče [online]. Dostupné na <http://palava.ochranaprirody.cz/ochrana-prirody/plan-pece-chko-palava> [cit. 10. dubna 2015].

AOPK – Agentura ochrany přírody a krajiny [online]. Dostupné na <http://drusop.nature.cz> [cit. 14. dubna 2015].

František Foltýn

Protected Trees in the Protected Landscape Area Pálava

Trees significant for their height, age, place in the landscape, and prized foreign species of trees or trees attached to historical events are usually declared Protected Tree or Protected alley in accordance with the Act no. 114/1992 Coll., On Nature and Landscape Protection. Targeted protection of these prominent trees is practiced within the area of the Pálava hills reservation since 2004. There are seven protected trees registered so far here. The long-term aim is to conserve existing memorable and significant trees for future generations in good health and safe and aesthetically pleasing condition and potential protection of other suitable trees.